

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

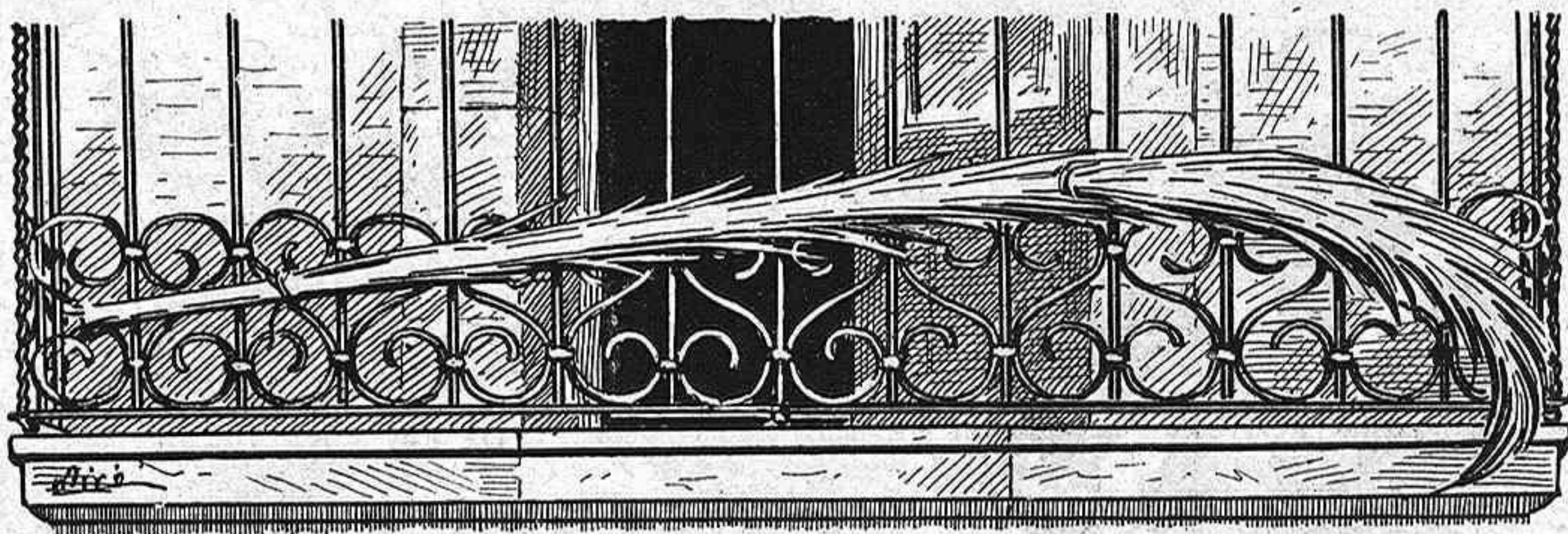
PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

ANANTLA Á BENEHIR

—Si vens ab nosaltras, tindrás palma.
—¿La del martiri?

CRÓNICA

L'arcalde nou D. Joan Amat y Sormani suposo que no serà ni més bó ni més dolent que 'ls demés arcaldes.

Prop de vuit anys porta de aprenentatge en la Casa Gran, á pesar de que la lley Mellado prescriu que 'ls regidors sols poden serho per tongadas de quatre anys: quatre de servir y quatre de reposar. Pero al efectuar-se l'agregació se va buscar un desllorigador á la lley Mellado, suposant-se que unida ab els pobles agregats Barcelona era una ciutat nova de trinca, y que per consegüent els regidors de la Barcelona vella, podían serho de la Barcelona nova, per ser aquesta més gran que l'altra, y com es natural tenint per ser més gran els *ulls més grossos*.

En virtut de aquesta composició de lloch, el senyor Amat, el Pagés y algun altre van ser novament elegits, y á la Casa Gran van quedar-se per tot lo que convingués al partit fusionista, del qual forman part, com á regidors disponibles.

Ningú ignora que per formar part del Ajuntament barceloní precisa avants que tot ser soci del cassino conservador ó del cassino fusionista. Un quant temps de pagar el duro mensual y de fer la gara-gara als jefes, es requisit essencial per obtenir la cobdiciada venera. Aixís trobaran á algú que diariament se'n va cap á la Rambla de Santa Mónica ó cap al carrer Nou de la Rambla, punts divergents de la plassa de Sant Jaume, y si li preguntan:—Ahont vas?—y l'interpelat vol ser franch, els respondrà:—A ca la Ciutat.

Vostés plens de bona fe s'estranyaran de que un pugui acostarse á un punt precisament quan se'n allunya; pero 'ls que realisan l'extranya caminata 'ls respondrán rihent y fent l'ullet:—Senyor méu, hi ha dresseras que únicament las coneixen els iniciats.

Aquest camí extrany, aquesta estrambótica dressera es la que varen fer seguir al Sr. Amat y Sormani, molt jove encare, 'ls seus protectors, quan va decidir-se en consell de familia, que havia de seguir la carrera de regidor.

Dels brassos de la seva mamá pot dir-se que va passar directament al Cassino fusionista, per entrar més tart á la Casa gran.

Era jove, rich, simpátich, bon xicot, propietari de casas y terrenos: al cassino feya molta bondat, y ab tots aquests mérits no hi havia perque trabarli 'ls passos, en el camí del séu *ideal*.

Ab la major facilitat del mon van *encasillarlo*; ab més facilitat encare, y previ l'abono dels gastos d'elecció, varen ferlo sortir del fondo de las urnas, en unas eleccions com casi todas las que 's fan á Barce-

lona, sense lluyta, ni competencia, verdaders parts felissos que ni menos exigeixen la presencia de la llevadora... Y ja 'l varem tenir regidor, y algun temps després tinent d'arcalde y president de no sé quantas comissions; en certs moments passatjers arcalde interí, y avuy, per últim, arcalde definitiu, nombrat per la reyna ¡alsa amigo!... ab todas las requincallas y preeminencias inherents á un cárrech tan elevat.

Ja desd' ara, al entrar á la Casa gran, els municipals formaran á un y altre costat del vestibul, y ell davant de tals honors sentirá l'escalforeta de una alegría infantil pujantli desde 'l cor á las galdas.

Si en aquells moments el pogués veure la seva mamá ¡quina satisfacció més inmensa!

Y aixó durará fins que algú que ara no ha tingut per convenient ocupar el puesto, per motius qu' ell se sabrá, li digui:—Prou!—que serà, segons informes, dintre del plasso de nou mesos justos y cabals: el plasso fatal, improrrogable de un embrás de dona.

En nou mesos es poch lo que podrá fer el nou arcalde: veritat es que lo mateix faria si en lloch de confiarli la vara per nou mesos, li confessin per nou anys.

No crech que sigui may l'enérgich esperit de iniciativa la musa inspiradora del Sr. Amat.

Al pendre possessió del cárrech lo primer que ha fet ha sigut dirigir-se á la premsa, demanantli indicacions, concells, llum, etc., etc., etc.

Tinch la pretensió d'haverlo entés millor que ningú. Al dirigir-se á la premsa, lo que ha fet ha sigut senzillament parodiar els versos de una coneguda sarsuela:

«No me pegues, no me pegues:
déjame vivir en paz.»

Desde que 'l Sr. Milá y Pi-pí va quadrarse plé de petulancia davant dels periodistas, captant-se l'enemistat de la premsa y sufrintne als pochos días las conseqüencias, ab las demostracions de una impopularitat abrumadora, no hi ha arcalde que no vulgui estar bé ab els que manejem la ploma.

El Sr. Amat ha tingut per nosaltres els seus primers recorts: consti que li agraím la bona voluntat; pero aixó no vol dir que hi haja per part nostra compromís de no pegarli si mereix llenya: aixó no vol dir tampoch que la seva qualitat de persona amable y ben educada siga una fiança del seu acert en la gestió dels interessos mucicipals.

Els arcaldes bons, els arcaldes que Barcelona necessita, serán en tot cas els qu' emanin directament del vot popular, quan el poble s'interessi en pendre part en las lluytas dels comicis y se li garanteixi pels poders públichs l'honoradés dels procediments electorals. En cambi, no poden serho ni ho serán may els arcaldes de partit ó de fracció, els arcaldes

que 'ls cassinos polítics avuy en joch engendran en virtut de las sévas cábalas ó conveniencias, per més que 'l poder real refrendi la séva designació.

Aquests no son ni poden ser genuíns representants de un poble que no ha tingut art ni part en la seva elecció, de un poble que no ha depositat en ells la seva confiança, y que de cap manera—per més qu' en el terreno particular sigan personas dignas—podrá depositáls'hi, dat el seu origen y dats els compromisos que 'l seu origen els imposa.

¿Quí, sino l'organización de las dos pandillas que 's'passan l'una á l'altra 'l mangoneig de la cosa pública, es culpable del desballestament, del despilfarro, dels vicis de tota mena ensenyorits de l'administració municipal? ¿Qué pot fer un arcalde procedent de aqueixas pandillas, més que sostenir y amparar tots aqueixos vicis? Per bona voluntat que tingui s'estrellará sempre contra 'ls que li demanarán empleos, privilegis, exencions, disculpas, dissimulos y la práctica constant de aquell principi qu' en Serafi Pitarra posá en boca de un dels personatjes de *La Esquilla de la Torratxa*:

«Primé es el partit que tot.»

*
**

Aixís, donchs, las grans milloras urbanas que Barcelona necessita pera convertirse de un poble gran com es avuy en una gran capital, haurém d'esperarlas asseguts per no cansarnos.

Asseguts esperarém també la regularisació dels serveys, la nivellació dels pressupostos, l'ordre y l'escrupulositat en la percepció dels ingressos, y l'escrupulositat y l'ordre en la satisfacció dels gastos útils y necessaris, aixís com l'enérgica resolució en virtut de la qual l'administració del municipi deixi de ser com es avuy una especie de assilo benéfich á disposició dels que sostenen l'existencia dels cassinos polítics.

Actualment Barcelona té un déficit diari de unas

20,000 pessetas; la vida s'ha anat fent poch menos que impossible pera las clases treballadoras, gracias á la carestía dels articles de primera necessitat. Aquest déficit de 20,000 pessetas diarias se salda al fi de cada exercici ab l'emissió de novas láminas que devengan interés... y aixís promet anar creixent y augmentant en progressió atterradora.

¿Qué farà 'l pobre Sr. Amat pera estronear aqueixa sangría que va brollant per una ferida cada vegada més oberta?

¿Vol que li donguém un concell? Consúltiho ab la mamá.

P. DEL O.

CAP-VESPRE DE MARS

Quietament la fosca
s' atansa,
y avansa
rublerta de flayres, la tranquila nit...

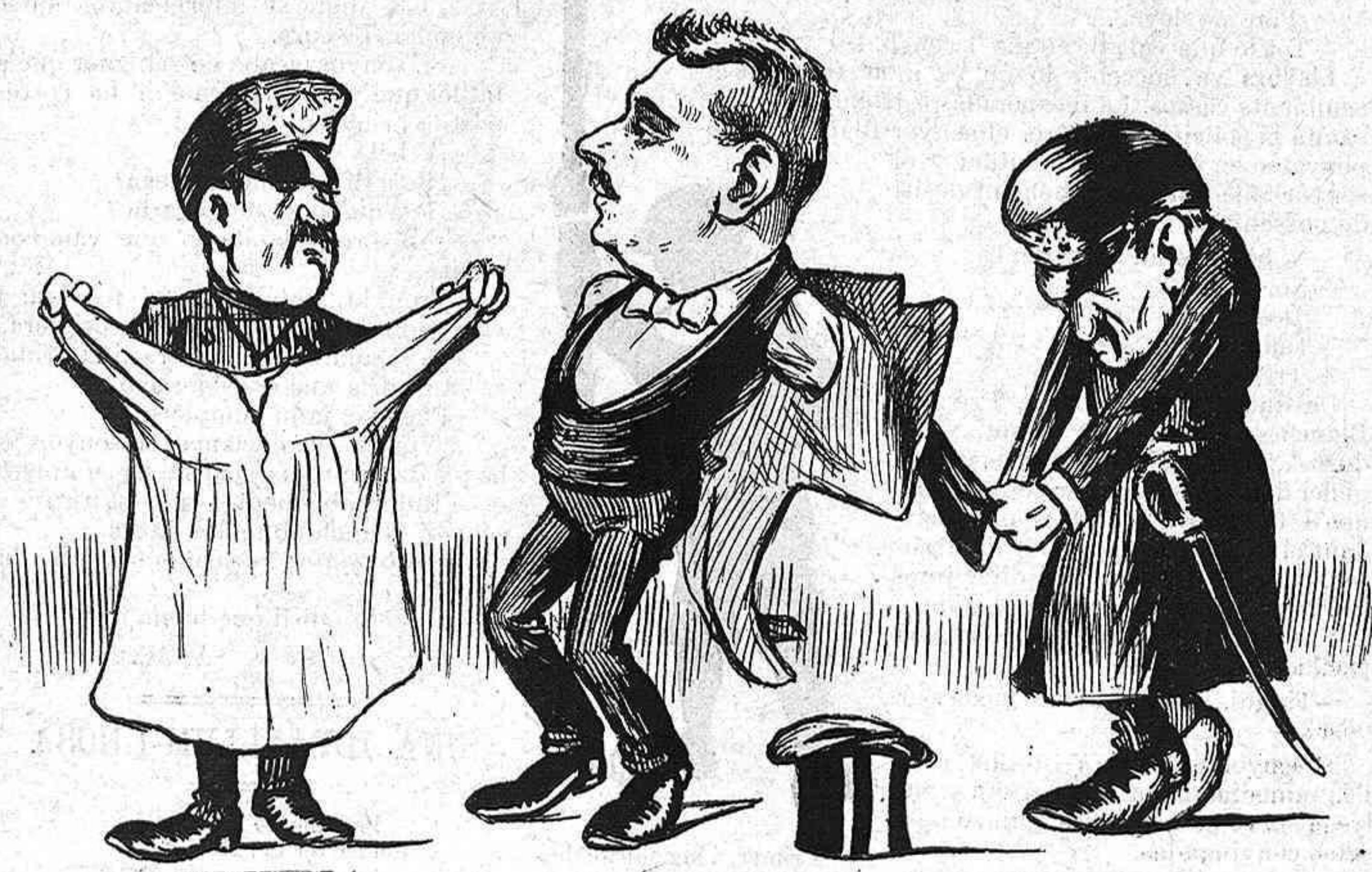
Dolsament s' aixeca
la lluna,
la bruna,
per sobre las casas del poble adormit...

Se confón dels arbres
la fina
boyrina,
y 'l rossinyol canta son himne d' amor...

Oh dolsa estimada
com crida
á la vida
la darrera posta d' un hivern que mor!...

ANGEL MONTANYA

SENYOR BATLLE, ¡A TRABALLAR!

—Ja puede prepararse, don Chuan, que si ha de fer todo lo que diu, no se le chira poca feyna!

UNA CONSIDERACIÓ

—Cuydado, senyor Blanch—va dir-li en Sala, quan aquest, després d'haver pagat al mosso, 's disposava a sortir del café:—li está cayent un paperet de la butxaca de l'hermilla.

—¡Ah! Gracias. L'hauria ben perdut. Es un dècim de la rifa, que ara mateix hi comprat.

En Sala va deixar escapar un lleuger somris.

—Poca fé deu tenirhi que 'l porta de tan mala manera.

—Gens. La rifa y la lluna son dugas cosas que may m' han inspirat confiansa.

—¿Quin número es?

—Ni ho sé. Un venedor ambulante me l' ha ofert, dihentme qu' era l' últim, me l' he quedat... perque sí, y ja veu lo ben guardat que 'l duya.

—De tots modos, al comprarlo ¿no ho ha fet ab la mes ó menos remota esperansa de pescarhi alguna cosa?

—¡Cá!

Va ser pronunciat aquest *cá* ab una convicció tan ferma, qu' en Sala cregué del *cás* ferli una proposició.

—Escolti, senyor Blanch—va dirli:—ja que, segons veig, no té gran confiansa en els capritxos de la fortuna, tal vegada podríam entendre'ns. ¿Quánt se n' ha fet del dècim?

—Un duro.

—Li compro per quatre pessetas.

—Jo n' hi perdria una.

—¿No diu qu' está segur de no treure? Val mes perdre'n una que cinch.

—Bé, ara ja 'l tinch: no me 'l vull vendre.

—N' hi dono un duro: lo mateix que li costa.—

El senyor Blanch titubéja un moment y feu un gesto com si s' anés a treure 'l dècim de la butxaca, pero va acabar per repensarse.

—No: ja que l' he comprat, el guardo.

—¿Pero no deya...

—Tot lo que vulgui: no me 'l vench.—

Llavors va succehir lo qu' es molt freqüent en semblants cassos. La inesperada resistencia de l' un excitá la sollicitud del altre: el senyor Blanch va empenyarse en conservar el bitllet y el senyor Sala sentí un vehement desitj de possehirlo.

—N' hi dono un duro y mitj.

—No.

—¡Dos!...

—Tampoch.

—¡Tres!...

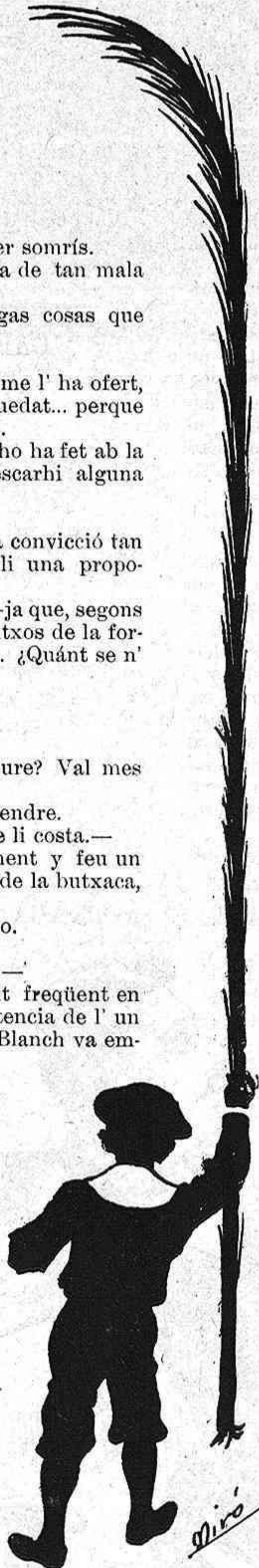
Davant d' aquesta oferta, 'l senyor Blanch va donarse per vensut. ¡Tres duros!... Eran quinze pessetas; un benefici d' un doscents per cent en menos d' un quart. Veritat es que guardant el dècim corria l' albur de treure... pero: ¡Cá!—tornava a dirse interiorment:—*vale más pájaro en mano...*

Y 's decidí a vendressel sense mes vacilacions.

—Tingui. ¿Tres duros? Queda per vosté.—

El senyor Sala agafá 'l bitllet, se 'l ficá immediatament a la cartera y entregá sobre la marxa las quinze pessetas convingudas.

—Unicament voldria demanarli una cosa—va dir el venedor, després d'

—Primer, a benehirlo: després... a ferne cuchs, creus y midas de sabater.

haverse desat el quartets ab tota la calma.

—¿Quina? ?

—Que si per casualitat arribés a treure la primera...

—¡Cá!—va fer el senyor Sala, rihent:—no ho crégui.

—¿Per qué no ha de ser possible? Bé ha de treure un ó altre.

—Fugi, home, fugi!...

—Sigui com sigui; déixim acabar de dir. Si per carambola treya la primera, voldria que 'm tingúes una consideració.

—¿No desitja mes que aixó? Li prometo.

—¿De debó?

—Paraula es paraula.—

Passaren días, vingué 'l del sorteig, y ni 'l senyor Sala parlá del dècim ni 'l senyor Blanch se recordá de preguntarli si la sort li havia dirigit una mirada compassiva.

Pero com al mon no hi ha foch que no respiri ni secret que no s' arribi a traslluhir, no faltá qui va anar a xiular las orelles del senyor Blanch, participantli que 'l comprador del seu dècim havia tret la primera.

—¿Ho sab de cert?—va exclamar el senyor Sala fentli un salt el cor y tement ser objecte d' una broma.

—Certíssim: individuos de la seva familia, encare que ab molta reserva, ho han contat ab tots els pels y senyals.

—¿Pero la primera?

—Sí, senyor: la primera de Madrid.—

El senyor Sala no volgué sapiguer res mes. Va corre a casa del senyor Blanch, y a boca de jarro va enjegarli aquesta introducció:

—Vosté ha faltat a la paraula.

—¿Jo?—digué l' interpelat, mirantsel ab molta frescura.

—Sí, senyor: acabo de sapiguer que al bitllet que va comprarme li ha correspost la primera.

—¡Y bé!

—¿Es a dir que no ho nega?

—¿Per qué haig de negarho?

—¿No 's recorda de lo que vam convenir?

—Prou, lo mateix que si fos ara: li vaig prometre que si treya la primera...

—Aixó, mateix: que si treya la primera 'm tindria una consideració.

—Pues bé: ja hi cumplert.

—¿Vosté?—va exclamar el senyor Sala, plé de sorpresa:—¿Vosté ha cumplert?

—Induatablement—respongué 'l senyor Blanch ab molta finura.

—¿Pero, quina consideració m' ha tingut?

—La de no dirli que havia tret.

A. MARCH

UNA IDEA LLUM-I-NOSA

Per una de las aceras del carrer del Hospital s' hi veyá un gentfu inmens un dissapte cap al tart

quan dos *tipos* de la *goma*,
que 's dirigían á Sans
á *pata* perque 'ls tranvías
tots anavan plens fins dalt
(ó perque ni l' un ni l' altre
no deurían tení un *clar*),
treginavan molta pressa
per arribá aviat á un ball
que dava en obsequi seu
no sé quína Societat.

El carrer, plé de pastetas,
com si fos talment un llach,
ab motiu d' haver caygut
matí y tarde sens parar
una plújeta menuda
obligava als viandats
á fugir dels adoquins
per mor de no rélliscar,
per lo que las dos aceras
se prenían per assalt,
y 'ls dos *aiga-lifa-goma*,
com dos bojos rematats,
empenyían á tothom
malehint y renegant
y com no hi havia forma
de sortir del entrebanch,

CAVILANT

—Teocracia... teocracia... ¿Qué deuen volguer dir ab aixó?... ¿Vols t'hi jugar que será un' altra malura que ha sortit á las vinyas?...

UN NEN PRACTICH

—¡Ji jil!... ¡Molts pisos á la palma... pero cap tall de ponsém!...

un dels dos *micos filosos*
digué al altre enfutismat:
—No hi fá res, amich Fernando,
que 'ns empastifém de fanch;
lo que importa es que no fém,
si pot ser, ni un minut tart,
puig ja sabs que'l compromís
es no perdre 'l primer wals
ab aquellas modistetas.—
—¿Qu' hem de fer donchs?

—¿Qué? veurás
deixém l' acera y aném...
per hont van els animals!

AGUILETA

SEÑOR ALCALDE MAYOR

... no s' emboliqui ab programas,
perque aquestos documents
donan lloch á moltes planxas.

Vel'hi aquí, simpatiquíssim senyor Amat, la copla que volía venir á cantar l' altre día al davant de casa seva, si hagués trobat algú que m' hagués deixat una guitarra.

No vaig cantarli y, efectivament, lo que jo 'm temia, l' endemá mateix, cataplúm, programa entre cap y coll.

¡Senyor Amat, senyor Amat! ¿Tan jove y ja tan cursi? ¿Qui' l fa ficar en llibres de caballerías, volguentse presentar als ulls del poble com el salvador de Barcelona y poblacions agregadas?

«Organisaré els serveys, arreglaré la deuda, mora-

A L' IGLESIA

—Obriu!... Obriu!... ¡Que m' agradaria que aixó m' ho digués á mí un jove, trucant á la porta del meu cor!

lisaré els consums, reforçaré la recaudació dels arbitres municipals...»

Home, no 'ns fassi riure, que som á últims de mes y no 'n tenim ganas.

Vosté, com el lloro del quiento, *irá donde le lleven*, y farà senzillament lo que li manin els senyors que l' han assentat á la cadira d' arcalde.

¿No sab que la *novela del programa* l' hem llegida ja una pila de cops? No hi ha barceloní que no la sá-piga de memoria.

Organisar, moralisar, arreglar... Es lo mateix que 'ns han dit tots els arcaldes qu' hem conegut. Es lo que 'ns van prometre en Nadal, en Collaso, en Rius y Badía, en Coll y Pujol...

¿Cóm dimontri, escarmentat per aquests antecedents, no ha sapigut vosté apartarse del mal camí trassat per tots aquests senyors?

¿Será que 'l ridícul té també una especie d' atracció, com l' abisme?

El programa dels arcaldes primers ens el sabém de memoria, senyor Amat, y no hi havia cap necessitat de repetir-lo. Com ens sabém de memoria també las numerosas planxas que aquest ditxós programa ha proporcionat á tots els que d' ell han fet us.

S' entra á la Casa gran prometent moltes cosas, y se 'n surt sense haverne complert cap. Plans, propósitos, intencions, projectes, ideas, allí dintre tot s' olvida y s' evapora. ¡Las vegadas qu' hem sentit parlar d' urbanisar la plassa de Catalunya, de moralisar els consums, de desinfectar l' administració municipal!... Y, ja ho veu, la plassa continúa desurbanisada, els consums fets un guinyapo y l' administració municipal... *non raggionam di lor*.

Per xó cada vegada que un arcalde fá 'l *debut*, el públich, qu' está en el secret, se posa á riure ja avans de que 'l nou batlle obri la boca.

—Preparemnos á sentir las declaracions de costum—diuhen els bons barcelonins, repassant en la seva memoria las mil y mil vegadas que las han sentidas.

La seva cayguda, senyor Amat, ha sigut grossa. Que 'ls vells en política, per respecte á la santa tradició, procurin imitarse els uns als altres, passi; pero vosté, jove, brillant, ab un llibre en blanch per historia, ¡seguir servilment las petjadas dels venerables senyors que l' han precedit!... ¡Quín horror!

¡Tan fácil que li hauría sigut callar y no embolicarse en declaracions, que ningú li demanava ni ningú n' ha de fer cabal!

O, si tantas ganas tenia d' enrahonar, ¿qué li costava separarse una mica de la rutina y parlar al poble ab el llenguatge de la sinceritat?

—«Barcelonins—podía havernos dit:—aquí 'm teniu nombrat arcalde primer, gracias á la bondat d' uns senyors de Madrit, que ni sisquera saben qui soch. No espereu de mí res absolutament. Ho faré tan malament com els demés, lluhiré en las grans solemnitats, presidiré alguns banquetes y al retirarme ho deixaré tot del mateix modo, exceptuant la deuda, que segurament haurá aumentat d' alguns milions...»

¡Quín éxit, senyor Amat, si arriba á donarnos aquest programa!

—Bravo, noy—hauría dit la gent:—ets tan inútil é incapás com els demés, pero al menos parlas clar y no tractas d' ensarronarnos.

MATÍAS BONAFÉ

VARIETATS

LA PEDRA SENSIBLE

Mister John Carrhngelou, viatjer intrépit qu' ha siguit tot el mon *de punta á punta*,

conta que á tretze metros del cor d' Africa
 á ma dreta del oásis de las Bhuas
 hi ha una pedra molt grossa qu' es sensible
 igual que qualsevol donzella púdica,
 Si algú hi fa segons qué, 's torna vermella,
 al hivern pateix fret y al istiu súa;
 diu: ¡ay, Senyó! y li saltan grossas llágrimas
 sentint contar tragérias y amarguras,
 y en cambi 's partiria de tant riure
 sentint un *xiste* del Pepet d' Arbucias.

La rara qualitat d' aquesta pedra
 la explotan els viatjers que 'l desert crusan,
 puig quan el sol ardent de l' ardent Africa
 s' ha begut tota l' aigua de la pluja
 y la sed fa bramá als lleóns y als tigres
 y el desert es un mar d' arena aixuta,
 se 'n van las caravanas á la pedra
 li contan un pas trist de morts y bruixas
 y amors contrariats y prestamistas
 y punyals y revólvers y cicutas,
 y la pedra 's desfá en un mar de llágrimas
 provehintlos d' una aygua freda y pura.

PRECOCITAT MUSICAL

El Diario Americano
 conta el cas bon tros estrany
 d' una nena de mitj any
 que ja sab tocá el piano.

Naixent ja causá estupor
 nena tan extraordinaria,
 puig va sortir cantant l' ária
 del *Nabucodonosor*.

Lo Dr. James Pundshota
 lo cas volguent comprobar
 va y un *do* li fá tocar
 per veure si sab de nota.

La nena els cabells s' arregla
 s' assenta molt decidida
 y dona ben desseguida
 un cop de puny á una tecla.

Veyent la precocitat
 que la nena demostrava
 y del modo que tocava
 tothom va quedar parat,
 per mes que van sapigué
 quant ho van mirá milló
 qu' alló que creyan un *do*
 havia resultat *ré*.

NIHIL NOVUM SUB SOLE

Fent excavacions á un punt del Assia
 s' ha trobat un piano de manubri
 que, á jutjar per un vals molt sandunguéro,
 es de catorze anys antes del diluvi.

Cosas que avuy creyem de la nostra época
 sembla que ho sabían allá al Assia
 ja fá mes de mil sigles. ¡Quí diria
 que eran cosa tan vella els balls de tarde!

JEPH DE JESPU

LLIBRES

DRAMAS LÍRICHS.—LA ROSONS—PICAROL, de APE-
 LES MESTRES.—Han sigut dos dels grans éxits del *Tea-*
tre lírich catalá, las dos obras del distingit autor que
 acaban de veure la llum pública esmeradament im-
 presas.

Dignas fillas de la inspiració del exquisit poeta se lle-
 geixen ab el mateix gust ab que 's vegeren representar,
 puig tenen una condició apart de la plástica que tanta
 vida 'ls hi dona sobre l' escenari: els dos quadros están
 admirablement escrits.

CABOS SUELTOS por RODRIGO CERVANTES BERRUEZO.
 —Desde las primeras planas se compren que l' autor de
 aquest petit llibre es jove. Aixís se trasllueix pels
 assumptos que serveixen de tema als seus articles litera-
 ris, com també per l' estil, viu y briós ab que están es-
 crits, no sempre clar, puig en certas ocasions en lloch de
 dominar á la ploma, 's diria que 'l vol de la ploma 'l do-
 mina á n' ell.

A LA FIRA

—Després encare dirán que la gloria es cara... ¡Per
 cinch céntims, dotze fullas de llorer!

Sembla que 'l Sr. Cervantes Berruezo ha fet sas primeras armas d' escriptor en las columnas de la premsa valenciana. No careix de bonas condicions y es de justicia alentar-lo.

LA ABEJA.—*Cuaderno especial de letras enlazadas* por J. BRUGAROLAS.—Molt conegut es l' autor de aquest album per sas publicacions relatives al art de brodar, que ha prés un vol considerable en nostres días, buscant sos elements en el bon gust artístich. *La Abeja* compren una colecció de 72 láminas que contenen exclusivament lletres enllassadas, en número de 3,600. Calculis las moltes aplicacions que pot donarse al enllás de las lletres ja reduhintas, ja ampliantlas, ja deixantlas com están. Diffícilment poden apurarse ja més aquest art que 'n diríam de la caligrafia aplicada al brodat, en que las senyoras solen exercir els primors de las sevas delicadas mans.

ALTRES LLIBRES REBUTS.—*La reina Margarita*.—Novela de *Dumas padre*. Dos volums, donats á la estampa per la casa Tasso, y traduhits per *D. J. García Bravo*. Forman part de la colecció completa de las obras de aquest célebre autor.

*** *Los amors de l' Elvira ó L' aprenent nou*, sainete en un acte y en prosa, de costums barceloninas, original de *D. Manel Doménech Rourets*, y estrenat en el *Centre republicá* de Girona la nit del 20 de janer del corrent any.

RATA SABIA

PRINCIPAL

Dimars estreno de la comedia: *La reyna y la comedianta*.

L' acció passa en temps de Felip IV, intervenint'hi famosos personatjes de aquella Cort, el rey, la reyna, el comte duch de Olivares, el marqués de Villamediana, el duch de Osuna, Quevedo, Velázquez y Calderón de la Barca.

Molt ben sostinguda en l' acte primer, que fá concebir grans esperansas, decau en els dos restants, desvanixentse gradualment l' interés, empetitintse l' obra.

Si aquesta, en general, no acusa l' enginy de un veritable autor dramátich, en l' art de combinar un argument y de crear situacions escénicas, no pot negarse que revela en el Sr. Cavestany un versificador fácil, fluit y plé de galanura, qu' en la forma á lo menos sab transparentar l' época del sigle d' or, en que té lloch l' acció de la comedia.

El públich, en mes de una ocasió, va saludar ab els seus aplausos els conceptes y las rimas cadenciosas del autor de *La reyna y la comedianta*. De manera que s' entusiasma ab els adornos del vestit, prescindint de las hetxuras y del cos que 'l lluhía.

La execució molt cuidada, y l' aparato escenich—decoracions y vestuari—rich y adequat á l' época.

Casi inútil consignar que assistí al estreno una numerosa concurrència.

LICEO

Els dos últims concerts de la temporada de Quaresma han sigut ben bé de *magre*, lo mateix que 'ls seus predecessors á escepció del dos de Strauss que van deixar tan bon recort. La repetició dels poemes *Don Juan y Una vida de héroe* ha confirmat l' excelent concepte que teníam d' aquestas obras, aixís com l' opinió de que, referent á la interpretació de la música séria, se 'n pot treure millor partit ab els mateixos elements. Y si no vejín en las pessas executadas de Wagner en las darreras sessions, *Remors de la selva*, *Mestres-cantors* y *Marxa dels Deus*, si altrás vegadas no s' havia aplaudit ab més entusiasme als mateixos artistes.

L' *Orfeo Catalá*, sense donar un motiu á críticas desfavorables, no ha fet realment cap *tour de force*, probant sempre qu' en l' art de matisar melodías populars, y sols en aixó, no té ningú que li passi la má per la cara.

Ultimament ho ha demostrat ab *Lo Rossinyol*, *Negra Sombra* y algun' altra.

En resúm, la temporada, que va comensar en aquells días de fret extraordinari, ha conservat el glás, trencat solzament pels dos días de sol que va portarnos la batuta forastera. Y aixó sol, fá perdonables totas las flaquesas y per aixó sol aplaudím la bona voluntat de tothom, exclamant: Fins á un' altra.

ROMEA

Una novetat que no la sabíam.

Deyan l' altre día 'ls anuncis: *Lo comte l' Arnau*, obra póstuma de Seraffí Pitarra, ab decorat póstum del gran Soler y Rovirosa.

¿Creurán que vaig quedarme blau al veure calificat de póstum un decorat que 'l malaguanyat escenógrafo vá montar personalment el día del estreno, 8 ó 9 mesos avants de la séva mort?

Aquí del conegut xascarrillo:

—Vamos á ver, niño: ¿qué es póstumo?

—¿Póstumo? Hablar de lo que no se entiende.

TÍVOLI

Ab molta esplendides ha sigut montat de nou l' espectacle de 'n Guimerá *Jesús de Nazareth*.

Apesar de las reduhidas dimensions del escenari l' obra produheix bon efecte, lluhintse en son desempenyo els dos germans Srs. Borrás, l' Enrich encarregat del paper de Jesús y en Jaume del de Judas.

Foren estrenadas dos notables decoracions dels senyors Moragas y Alarma tan ben entesas de perspectiva com acertadas de colorit.

L' obra 's posa acompanyada de las ilustracions musicals de 'n Morera, qual mestre dirigeix personalment l' orquesta.

NOVEDATS

Gran execució la del drama *L' onore* de 'n Sudermann, posat en escena á benefici de 'n Carlo Duse.

El director de la companyia 's vejé molt ben secundat per en Rizzotto, per en Zopeti, per en Sainati, y demás companys, presentant las més de las escenas com verdaers trossos de vida arrancats del natural.

Ab tot y no tenir la célebre Vitaliani paper en aquesta obra, l' execució resultá plena de interés y d' emoció. ¡Ja 'n voldríam tenir per cada día de representacions tan ajustadas, tan homogéneas, tan vivas y tan sinceras!

Ab *Adriana Lecouvreur* obtingué la Vitaliani un nou y senyalat triomf.

Impossible sembla que l' artificiosa producció de Scribe, tan passada de moda, puga adquirir un relleu tan extraordinari, interpretada per un' artista, que, per lo vist no coneix dificultats.

La Vitaliani transporta á la vida real y palpitant la figura purament de comedia de la protagonista, creixentse de una manera imponderable en l' escena de la recitació y sobre tot en la de la mort... Fa una mort que comou per l' intensitat ab que la presenta als ulls y al esperit atónits del espectador. Qualsevol diría que se 'n va materialment de aquest mon, y al aixecarse 'l teló entre 'ls aplausos estrepitosos y unánims de la concurrència, un se felicita de véurela ressucitada, per més que se li observi en la cara, 'l rastre del gran esforç que acaba d' efectuar.

Més enllá no pot arribar l' identificació del art ab la veritat.

Dimars, estreno de un drama nou de 'n Guimerá, encare inédit en sa llengua nativa y en la castellana.

Se titula *Arrán de terra*, y en italiá *Sciovolando sullá terra*.

Per primera vegada l' autor de *Mar y Cel* pretén introduhirse en l' esfera social ciutadana, prescindint de guerreros, de pastors, de mariners, de pagesos. Els protagonistas de l' obra son una viuda milionaria, un advocat, la senyora de aquest y un jove de la bona societat que s' enamora de l' advocada, y entre 'ls personatjes incidentals, un germá de la viuda, calavera que se li xucla 'ls quartos. De manera que l' autor de *Terra Baixa* ha buscat un nou ambient.

Pero no ha sapigut adaptars'hi.

Ni l' assumpto de l' obra de una cruesa inconvenient, ni 'l seu desarrollo precipitat y conduhit de manera que

—¿Qué hauriau fet, Xanxas, si Cayfás vos hagués manat anar a agafar a Nostre Senyor?
—Pues le hauria dit: ¡Irás tú, morral!

—Pero ¿per qué va rentarse las mans Pilat?
—Perque las devia tenir brutas.

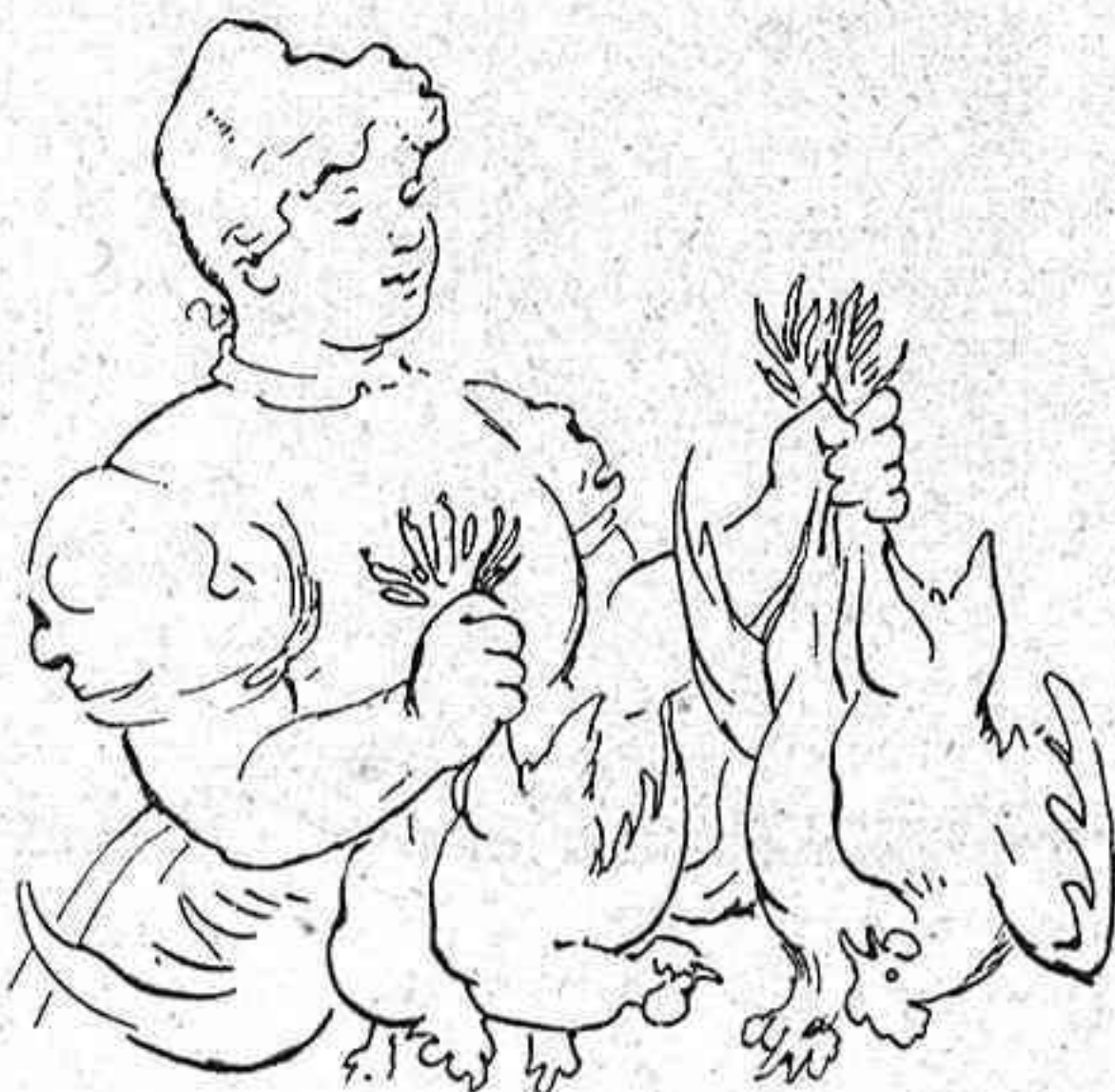
—¡Endavant!... Perque Nostre Senyor es mort no 's pot cantar!... Que 's busquin raspa.

—¡Qu' haguessin vingut a agafarme a mi mentres feya oració al hort!...?

—¡Es extrany! Neix Nostre Senyor y ho pagan els galls d'indi, ressueta, y ho pagan els xays...

—Vaja que després de set senmanas de dejuni, veure unas carns aixís fa venir salivera.

—Cuyta, home, que ara 'l clero no está per romansos.

res té que veure ab la lògica, com tampoch ofereix cap punt de contacte ab las condicions peculiars del teatro modern psicologista ans que tot, ni per ff la pintura dels personatjes, casi tots repugnants y tots sens escepció inconsistent, abonan l'acert del Sr. Guimerá al invadir per primera vegada aquest terreny.

Y com siga que 'l género no li permet poetisar, ni posar en boca de sos personatjes aquellas frasses llampeguejants que en altrás obras de índole distinta, constitueixen un dels seus distintius, resulta que *Arrán de terra* no s'aixeca una sola vegada, per no haverhi en ella passió humana ni escalf de vida, y per no poderhi haver tampoch volada poética.

Llástima que tenint ocasió de utilitzar els bons serveys del notable quadro de cómichs que dirigeix la insuperable Vitaliani, 'ls haja confiat una obra tan fluixa, tan falsa, tan fora de tot esperit d'observació interna y externa y que fins creyém donará á tant experts artistas una pobríssima idea del teatro catalá.

Y li van representar bé, ab verdader carinyo, esforçantse tots ells, la Vitaliani en primer terme, en daurar la píldora... Pero tot inútil: el públich no se la va empassar, limitantse á fer sonar uns quants aplausos de cortesia al final dels actes y abstenintse de cridar al autor al palco escénich.

El teatro sols mitj ocupat.

¡Cóm! ¿Ja no hi ha catalanistas ni pera correspondre sisquera á la delicada atenció de una notable companyia estrangera, que s'aprén un' obra de un autor catalá de just renom, ab la plena seguretat de no poderla sostenir, fora de Barcelona, en el seu repertori? ¿Ja no hi ha catalanistas pera omplir, ni que siga una sola nit en tan memorable ocasió, el Teatro de Novedats?

Confessém que 's fan acreedors á que se 'ls dediqui la parodia de una copla castellana, y per cert que 'l ser castellana siga tal vegada lo que més els irriti:

Tienen los segadores
venas de loco
unas veces por mucho
y otras por poco.

CATALUNYA

¡Malaguanyada música, la que han compost en Vives y en Montesinos per un' obra tan insustancial y de una pobresa de inventiva tan manifesta com la que ab el títul de *Polvorilla* han escrit els Srs. Iraizoz y Fernández Shaw!

¡Malaguanyada, sí, per més que la major part de las pessas siguin purament epissódicas y com posadas per forsa á manera de postissos, á una obra que 's cau de fluixa y que res de nou presenta, ni en l' assumpto, ni en el desarrollo de l' acció, ni en la pintura dels tipos!

A pesar de tot la producció té algunas tiradas de versos fácils y ben contornejats, y excita sovint la hilaritat del públich, donant peu á qu' en Pinedo, en Gil y la característica encarrègada de la Tío Pelos hi fassin molta broma de la seva, y á que la Srta. Taberner hi lluheixi las sevas gracias, quan el Sr. Duval li diu que l' estima.

L' obra ha sigut posada ab esmero, estrenantse bonicas decoracions del Sr. Urgellés.

GRAN-VÍA

Molt favorable acullida ha obtingut la sarsueleta *El Barbero de Sevilla*, lletra dels Srs. Perrín y Palacios ab música dels mestres Nieto y Jiménez.

L' assumpto no ofereix gran novetat; pero té xistes abundants, y alguns números de música son molt agradables, especialment la polonesa del según quadro.

Els autors l' interpretan ab verdader carinyo

N. N. N.

— ¡Jo mes m' hauría estimat palma que palmó, que allí hi ha eireras de sucre!...

VI

A LAS VIUDAS DESCONSOLADAS

La misma aflicción ayuda
á reincidir á la viuda.

CATALINA.

Tristas aus ventureras,
viudetas ploraneras
qu' aneu ab manto:
de vostras martingalas
estich al tanto;
que possehiu
el secret de la joya, fent la vida
d' un tó afflictu.
D' aixó se 'n diu
saberne un niu.

Vostre home va morir-se,
segons pot traslluhirse
del seu deliri,
pel gust de que 'l ploressiu
al cementiri.

Tan bé ho heu fet,
qu' ell, tan tranquil, no ha dit may res, sens dupte
de satisfet.
¡Pobre Peret
bon nap n' ha tret!

Es la vostra manía
llensar durant el día
suspirs melosos,
sanglots que semblan ripis
y ays llastimosos.

Pero, de nit,
tot es somniar blau ab l' esperança
d' un nou marit.
Y us sembla 'l llit
massa petit.

Per curar la malura
d' un cor sense ventura
sou millors... hasta
que l' *Odol-específich*
y l' *Reiter-Pasta*;

que quan voleu
de treballar la qüestió y 'l quento
prou ne sabeu.
(Potsé á aquest preu
el marit jeu.)

No vestiu ab vels negres
els pensaments alegres;
la hipocresía
en vostres ulls plorosos
surtirá un día.

Aquest estol
de núvols en el cor té d' esbargirlos
l' esclat de sol.
Trayéuse 'l dol
que 'l mort ja ho vol.

Son vostras negras túnicas
possehidoras únicas
de l' art seráfich,
de la vareta mágica
del amor gráfich,
y de la clau

de l' arca sensual del goig qu' al home
tant bé li escau.

Donchs, si ara us plau,
d' un marramau,
fé un nou esclau...
¿perqué no 'l faré?
¡Au, au, au, au!

FRA NOI

ESQUELLOTS

Finament convidats pel Sr. Bullrich, Intendent de Buenos Ayres, tinguerem l' honra de assistir á l' espléndida recepció que doná en el Grand Hotel, dijous de la senmana passada.

Conservarem de aquesta magnífica festa un recort inesborrable.

Molt se parlá entre 'ls assistents de las causas verdaderas de la súplica que rebé 'l Sr. Bullrich, demanantli que suspengués fins després de Pasqua sa visita á la reyna regent, causa determinant de son viatge á Europa.

Un amich meu, tingué un bon acudit.

—Aixó es degut—digué—á que durant la Quaresma no 's pot barrejar.

LA VÍCTIMA

—No m' explico per qué de la senmana que aném mes escarressats se 'n ha de dir la senmana santa.

¡SEMPRE FERM!

—No 'm prediquin, no 'm marejin,
no 'm molestin, no m' obliguin;
jo no torno á encendre 'l gas
hasta que 'ls gremis m' ho diguin.

—¿Y per no poder menjar carn y peix, han aplasat el convit regi?

—No es aixó: la barreja de carn y peix sería lo de menos: lo que no 's pot barrejar durant la temporada de la penitencia es la monarquía y la República.

Una dita:

—Ja 's coneix qu' estém en plena dominació clerical, que hasta nombran á un arcalde de Barcelona qual apellido matern es un nom de monja.

—¿Un nom de monja?

—Sí, senyor: *Sor Mani*.

El Sr. Amat al pendre possessió del càrrech, vá fer un petit discurs als periodistas dihentlos entre otras cosas lo següent.

«Yo entiendo que cuanto mas luz se haga en los asuntos municipales mejor andarán estos.»

Podría ser.

Pero á mí 'm sembla que quanta mes llum se fassi mes *gas* se gastarà.

El famós Frégoli, segóns els periódichs de Viena, agafá en aquella capital una malaltía que 'l posá á las portas de la mort. Avuy se troba ja convalescent y á punt de comensar de nou sos originals treballs.

Molt celebrém el restabliment del entramaliat transformista.

Y que per molts anys pugua anar aplassant la séva darrera habilitat: la transformació d' home en cadáver.

Encare que galanment invitats pel Sr. Serra, fabricant de productes farmacéutichs, á visitar el seu nou despaig del carrer de Pelayo, número 9, ens varem abstenir de assistirhi, perque varem figurarnos que hi hauría pisolabis, y baix cap concepte volem

ser consumidors dels seus acreditats bolados purgants.

Ab tot y no haverhi assistit basta passar pel davant del seu establiment, pera ferse càrrech de la originalitat y 'l bon gust artístich ab que ha sigut decorat el frontispici, ab treballs ceràmichs exquisits y de una execució perfecta.

Tothom que passa per aquell concorregut carrer s'atura á contemplarho. Millor que senyor *S'erra*, mereix dirse Sr. *Acerta* 'l duenyó de tan bonich establiment.

¡Bé per en Pérez Galdós!

Ans de ahir, dimecres, degué celebrarse al *Teatro Español* de Madrit la funció de benefici pel gran éxit del seu drama *Electra*.

El celebrat autor va oferir al arcalde la cantitat que li correspongué en dita funció, demanantli que la distribuís entre 'ls pobres de la vila y cort.

Aixó ja es atacar als jesuítas de dos maneres: ab un' obra literaria admirable y ab un exemple de generositat qu'ells no practican may.

¿Quí diu que la gent de teatro no envelleix?

Repasant periódichs estrangers, vaig trobarhi qu'encare viu el famós Manuel García, germá de la no menos famosa Malibrán. Ab ella estrená 75 anys enera el *Barbero di Seviglia* á Nova York.

En vista de aquest dato retrospectiu, preguntarán vostés: donchs ¿quants anys té avuy día de la fetxa?

Una friolera: noranta set. Viu á Londres, gosa de una salut perfecta, y encare á ratos perduts, se dedica á donar una que altra llissó de cant.

¿Y qué dirém de la célebre Ristori?

L'admirable trágica farà prop de mitj sigle que va venir á Barcelona, ahont sigué rebuda ab frenétich entusiasme. Era ja llavors una dona que passava dels 30 anys, y 'l recort del seu treball en l'interpretació de la tragedia clàssica ha anat adquirint las disfumadas vesllums de la llegenda.

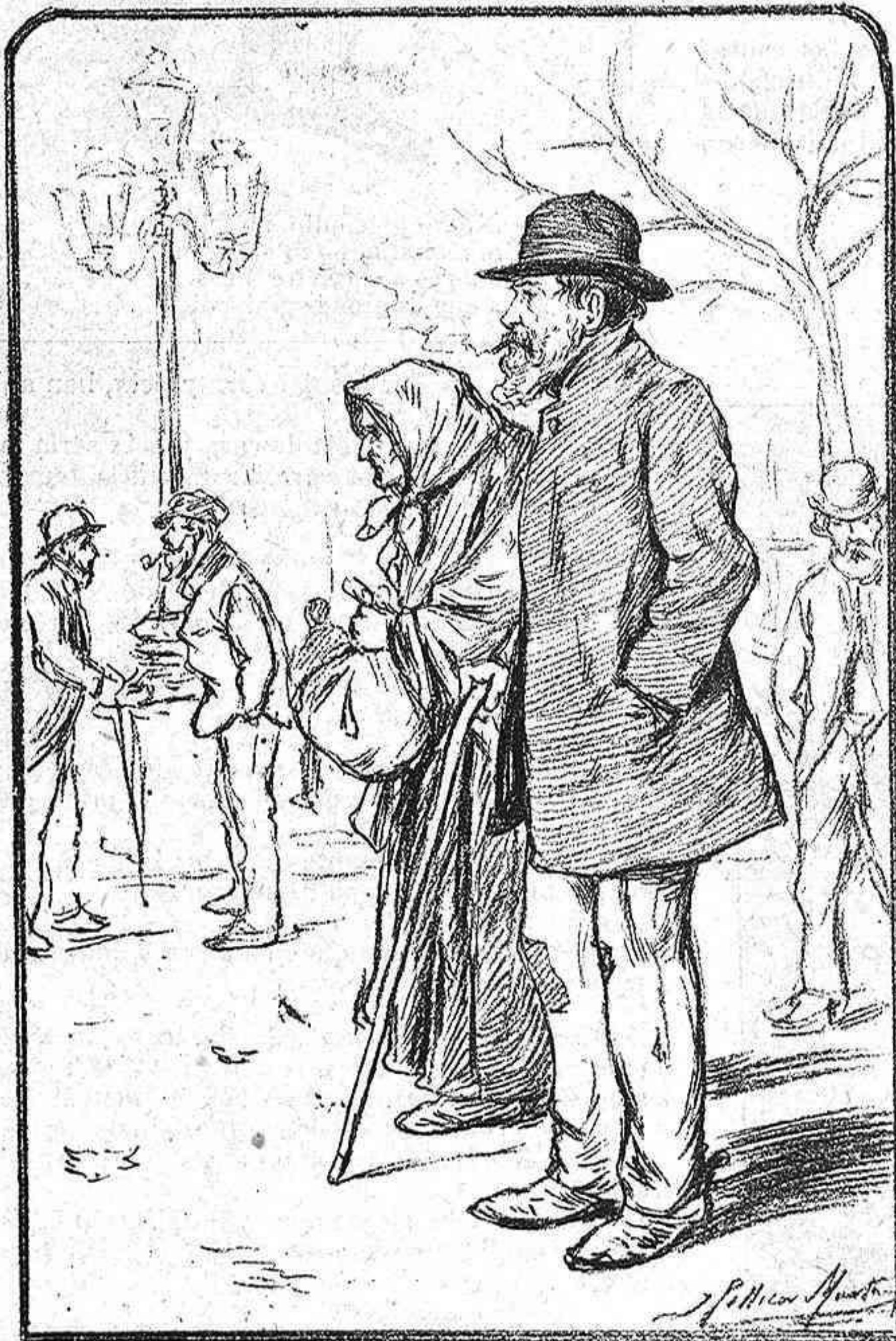
Avuy encare un que altre gueto, parlant de actors italians, diu entre suspir y suspir:

—¡Haguessiu vist á la Ristori la primera vegada que va venir á Barcelona!

—¿Fará molts anys, eh?

—¡Uy, no me 'n parli! Ja 'm veu ara á mí: donchs llavors jo era un pollo de la primera volada.

PLAT VEDAT

—¿Es veritat que 'l llus va tan car?

—Ves si hi va, que diu que ja no mes ne menjan la reyna, el general... y 'ls que se 'l pescan ells mateixos.

Donchs la Ristori encare viu... y ab tot y sos 80 anyets (80 son els que ella declara), encare, en la vida real acaba de desempenyar admirablement un paper de dama jove.

¿Saben de quina manera?

Casantse.

Sí, senyors: l'Adelaida Ristori, fá pochos días va contraure matrimoni ab el senador Casani, arcalde de Turin.

No s'enfadi si li dedicuém un *esquellot*, puig ho fem ab la major galanteria.

De l'última sessió municipal.

«El Sr. Plaza dice que hace mucho tiempo existía un camino que partiendo de Casa Antúnez llegaba hasta la montaña de Montjuich, y que dicho camino ha desaparecido.»

¡Mírin que robar un camí ja es tot lo que pot robarse!

Pero ¿quí dimontri se l'haurá ficat á la butxaca?

Gran indignació del Avi Brusi, perque en un poble de Portugal varen penjar un ninot vestit de germana de la caritat.

Indignació que s'exhala ab las següents exclamacions:

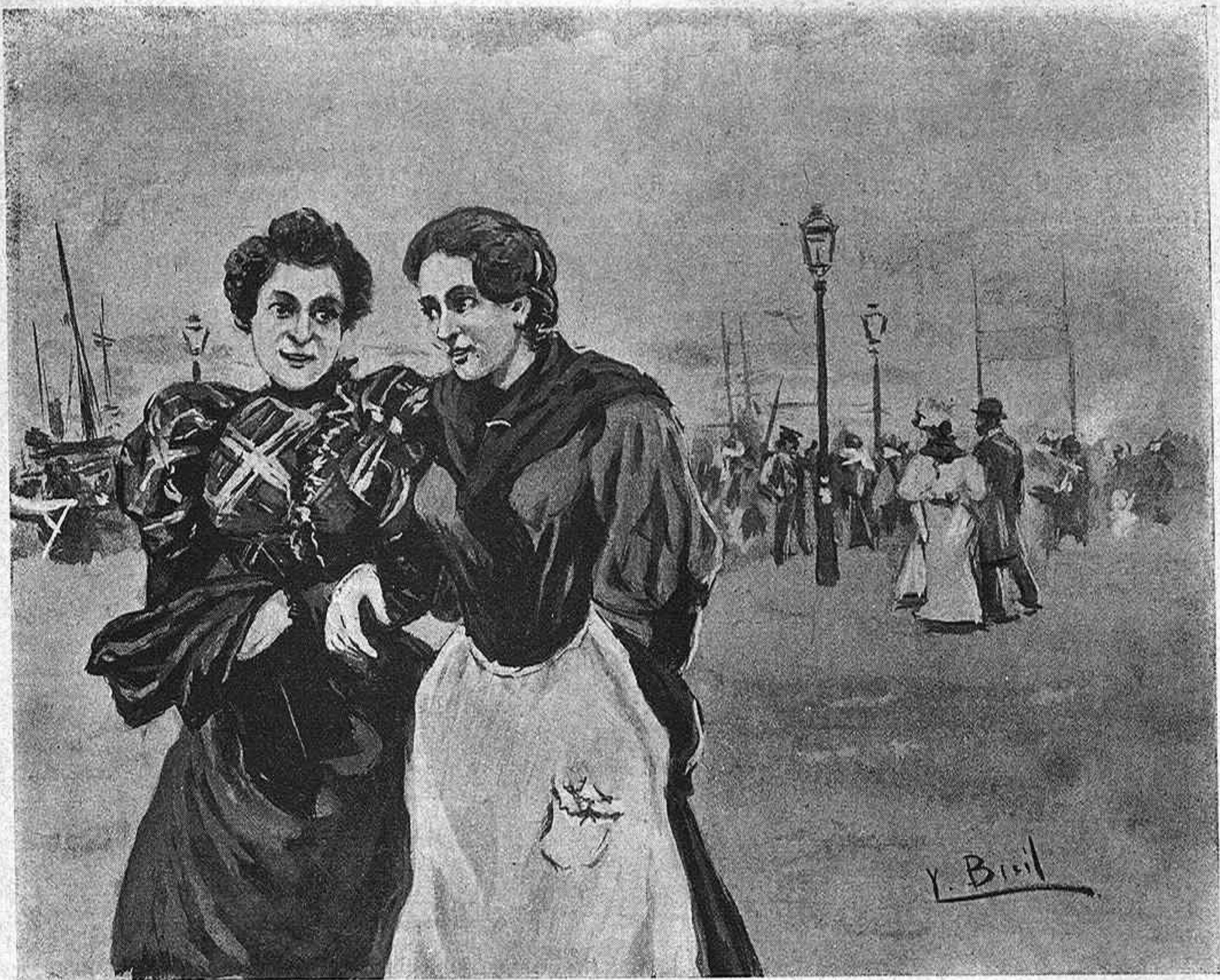
«Hay que convenir en que la pasión jacobina puede llegar hasta la locura de convertir á los hombres en fieras. ¡Ahorcar á una hermana de la caridad! ¡Miserables!»

Home, per Deu, no s'enfadi d'aquesta manera, sino 's ferirá de plé á plé!

Vosté mateix diu que á la germana de la caritat «la ahorcaron en efígie»: per lo tant no era una germana, sino un ninot.

Y si 'm parla ara de que en aquestas cosas la intenció basta, jo li diré

DE QUARESMA

—¿Quíns días dejunéu vosaltres?
—Els días que á casa no tenim res.

que lo que han fet els portuguesos no es cap acte de jacobinisme... La cosa té arrels mes fondas, mes antigas... es senzillament una supervivencia dels temps inquisitorials, en los quals quan no podían cremar ó un heretje, 'l cremavan en esfigie.

Y l' Avi Brusi, prescindint de l' aplicació que se 'n fá, crech qu' en nom de la tradició hauria de alegrarse de qu' existeixin encare aqueixas supervivencias, que no han lograt esborrar totalment, ni las mateixas revolucions.

Nostres bons amichs y companys, los distingits dibuixants D. Joseph Lluís Pellicer y D. Manuel Moliné, ja fá alguns días se troban malalts, vejentnos privats per tal motiu de sa valiosa cooperació.

Per més que han experimentat un y altre alguna millora en sas respectivas afeccions, molt ens dol el seu estat y fem vots perque 'l séu restabliment siga rápit y complert.

Als dos anys justos de una unió matrimonial que no 's veje lliure de núvols y una que altra tempestat, en Corbins vá perdre á la seva muller.

Vinticinch anys van á cumplirse de la mort de la seva dona.

Y en Corbins, fregantse las mans de gust, deya aquest día:

—Estich fent els preparatius necessaris pera celebrar joyosament las bodas de plata de la méva viuedesa.

Un eco de la Xina:

Quan els aliats s' entregaren al saqueig, resultá que un soldat rus s' apoderá de un gran número de gorras de rica pell de cebelina. Un oficial el reptá durament, y 'l soldat respongué:

—No las hi presas per quedármelas.

—¿Y donchs perquè?

—Per enviarlas al museo de Wladiwostok.

La resposta va fer molta gracia en tot el regiment.

Pochs días després un altre soldat tenia molt abuladas las butxacas interiors del capot.

—¿Tú també t' has atrevit á robar?—va dirli molt cremat un oficial.

—No, senyor—respongué 'l soldat.

Pero en aquell moment se sentí el cacareig de un pollastre qu' era lo que 'l soldat duya á las butxacas.

—¡Ah, pillo!—exclama l' oficial.—Has robat pollastres y tens encare la desfatxatés de negarho?

—No 'ls hi robat—respongué 'l soldat, recordantse de la feta de las gorras—no he fet mes que recullirlos pera enviarlos al museo de Wladiwostok.

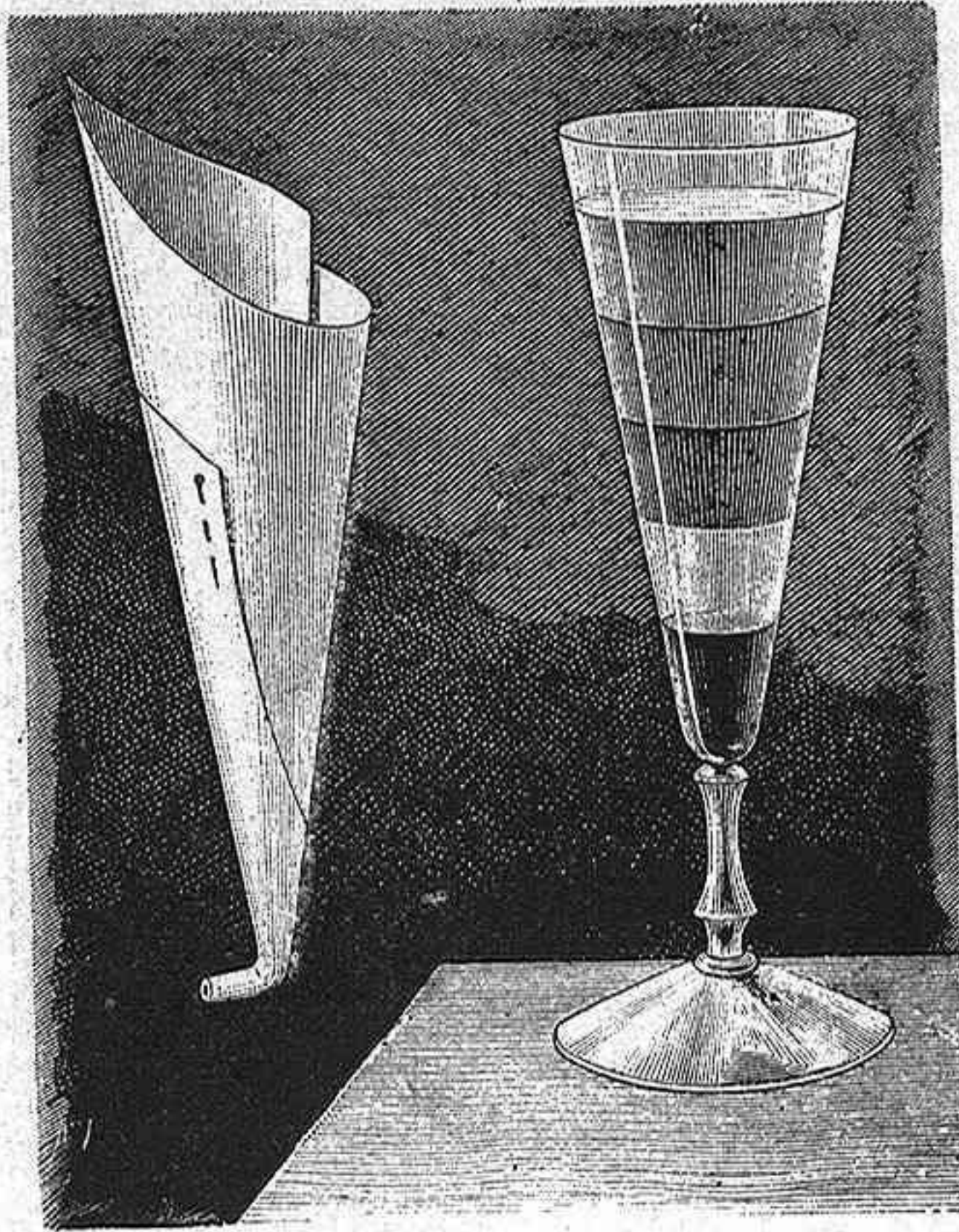
Aquesta anécdota que espigolo en un periódich extranger, demostra que fins entre las majors brutalitats de la guerra, ha d' esclatar de quan en quan la nota humorística.

Hi ha una comedia titulada *La guerra divertida*, y ab més ó menos variants aquesta comedia 's representa per tot lo mon.

ELS LÍQUITS SUPERPOSATS

Héus aquí una experiència del equilibri dels líquits que podeu fer fàcilment per donar amenitat á un *sobre-mesa*:

Vos provehiu de una copa alta y estreta, com las de xampany, y de quatre paperinas que procurareu reblar per la punta inferior; tiréu á la copa un raig de café que continga forsa sucre; desseguida hi aboqueu per medi de una de las paperinas-embut una quantitat igual d' aygua clara mirant de que, fentla lliscar per las parets de la copa, 's posi suaument damunt del café; y observareu que els dos líquits no 's barrejan. Aixís successivament hi anyadiu, sense alterar l' ordre de densitat dels líquits de més á menos, y canviant sempre de paperinas, una quantitat de vi negre, una d' oli y una d' esperit de ví.

Las diferentas capas que formarán els expressats ingredients se distingirán perfectament, com si 'ls separés una valla misteriosa, per medi del color determinant de cada un.

Com tot lo indispensable 's té sempre á má, aquesta probatura pot ferse, com hem dit, ab facilitat, al acabar de pendre 'l café, en una festa casulana. Presentar aquesta experiència quan s' inicia l' ensopiment dels comensals y *comensa'ls* á engrescar de nou... es tot hu.

Si es mentida... perdo, pero si perdo no pago; porque quan es veritat guanyo... y quan guanyo ningú 'm dona res.

Hi dit. (Y dit y fet.)

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

Pedras, rajolas, *hu-sis*
y alguna bala que *hu-quarta*,
molts estudiants protestant

perque *tres-quart* se 'ls hi mana,
viscas, á la llibertat,
moris á la clericalla
y á Caserta: hasta *bolets*
al mateix Nunci del Papa,
vidres trencats als convents,
hasta una casa incendiada,
de tal modo que 'l país
sembla que 's sacut la mandra.

Ja s' ha fet el casament,
l' aranya negra campanta,
las *total s'* han acabat
y aquí no *ha pasado nada*.
¿Qué esperas, poble ensopit?
posa hi *hi* d' una vegada
y aprofita l' ocasió
que aquesta no sempre passa
quint-dos Galdós t' electriza,
dos lo frarisme 't fa rabia,
que 't férmin y bastant curt
y... la santa garrotada.

MÁXIMO ELECTRA GALDÓS

II

Un aliment es la *prima*,
la *segona un animal*;
y una nena que m' estima
trobareu en la *total*.

BIANCHI

ANAGRAMA

Baixant per un puesto llis
una noya molt *total*
va caure tot d' improvís
y á la *total* es feu mal.

GARLOPA

TRENCA-CLOSCAS

RAMON REY Y ROJAS

OLESA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas el títol d' una comedia catalana y el apellido del seu autor.

JULIETA Y ROMEO

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Carrer de Barcelona.
6 7 5 6 5 4 8— » » »
6 7 4 5 4 8—Nom de dona diminutiu.
3 5 6 6 8—Carrer de Barcelona.
1 2 6 8—Animal.
7 6 8—Pecat.
1 5—Virtut.
8—Vocal.
3 8—Pronom.
3 5 4—Número.
3 8 6 8—Nom de dona.
1 2 3 4 8—Producte vegetal.
8 6 4 5 3 8—Poble catalá.
4 6 5 3 5 4 8—Nom de dona.
8 3 4 2 6 7 8 3—Comarca espanyola.

J. T. ANTOLÍ

CONVERSA

- ¿Vols venir al teatro Mónica?
—Si vé el teu germá sí.
—¿Quín?
—El que fá poch que tú y jo havem dit.

FELIX BARATA

GEROGLÍFICH HUMORÍSTICH MODERNISTA

7 × 8

CHAPI

Antoni López, editor, Rambla del Mítj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.
Tinta Ch. Lorilleux y Cª

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Obra nueva

EL PROCESO DE CRISTO

INTERESANTE RELATO DE ESTA CÉLEBRE CAUSA

ILUSTRADO CON NOTAS TOMADAS DE LOS MISMOS AUTOS ORIGINALES

POR

F. PÍ Y ARSUAGA

Un tomo en 8.º, **Ptas. 1.**

COLECCIÓN DIAMANTE

(EDICIÓN LÓPEZ)

Tomo 76

DE CARNE Y HUESO

POR ANTONIO ZOZAYA

Un tomo, Ptas. 0'50.

Singlot 16

L' ÚLTIM TRENÇALÓS

PER

Serafi Pitarra

Preu 2 ralets.

Acaba de ponerse á la venta

Anuario-Riera

GUÍA PRÁCTICA DE INDUSTRIA Y COMERCIO

DE

ESPAÑA

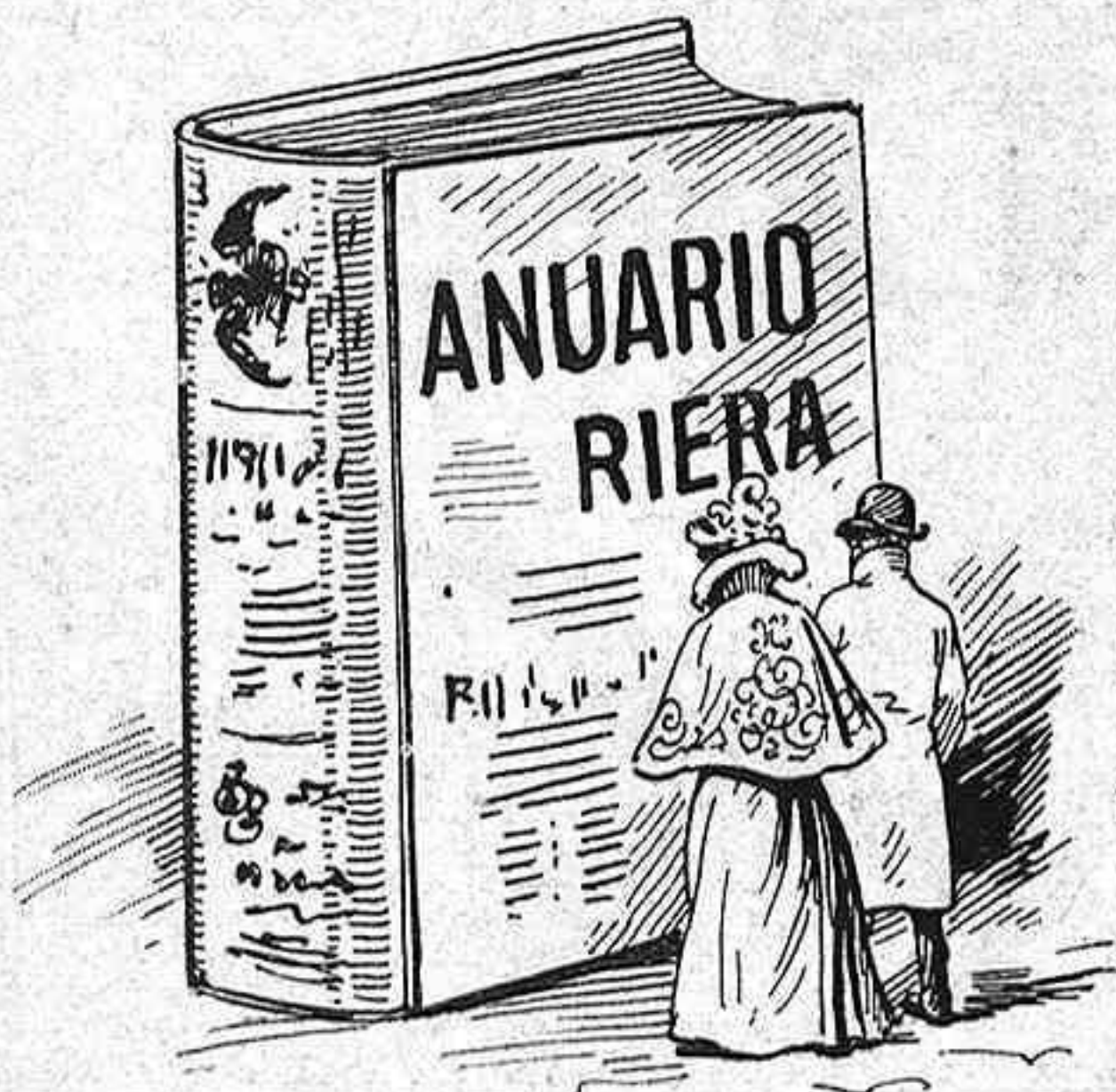
COMPRENDE:

Capitales de provincia, cabezas de partido y pueblos más importantes.

Más de **MEDIO MILLÓN** de señas
Comercio, Industria, Artes y Oficios, Elemento Oficial y Propietarios.

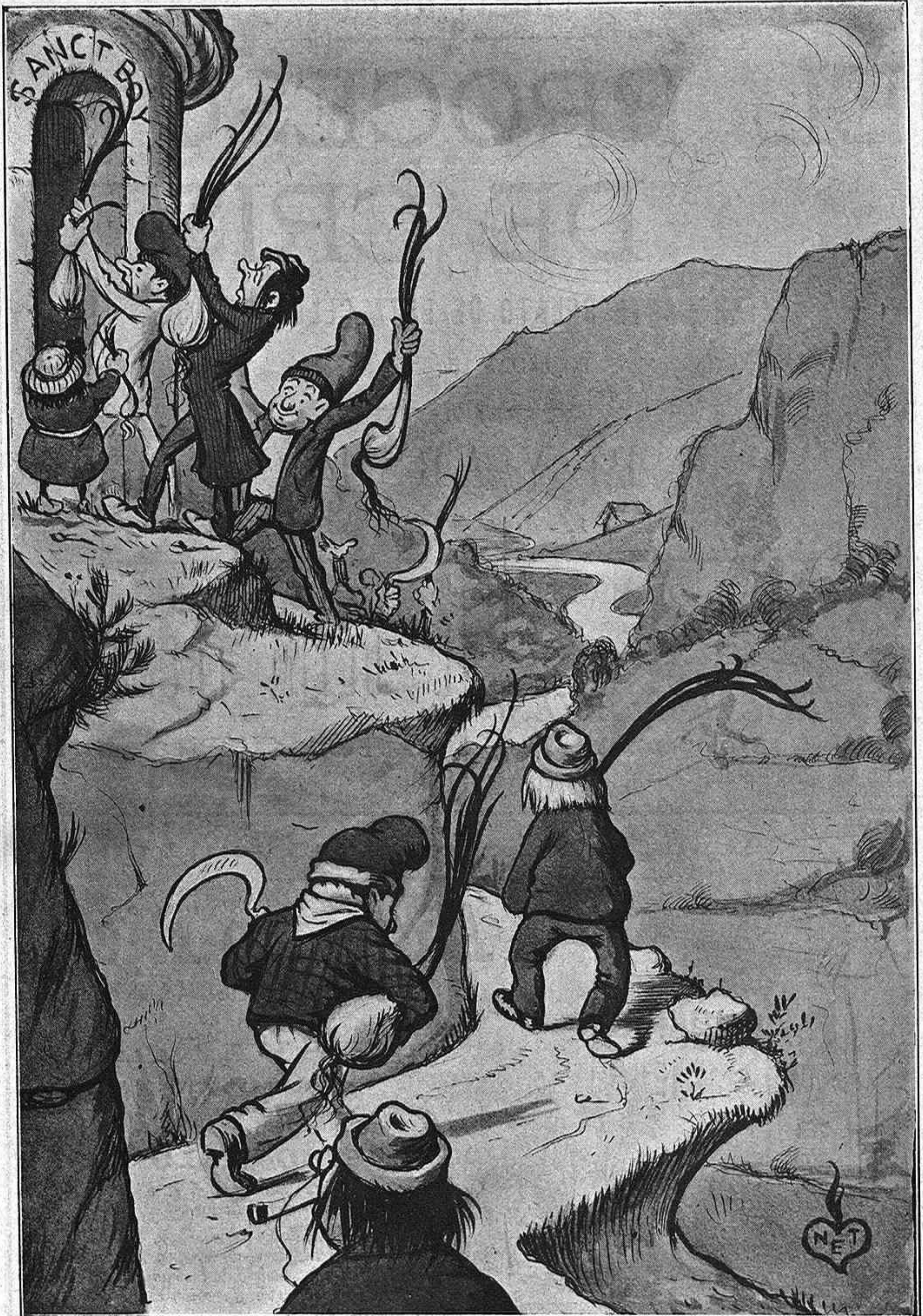
Censo de población, datos estadísticos, históricos, geográficos y descriptivos, ferro-carriles, carreteras, correos, telégrafos, teléfonos y servicio de carruajes, aguas medicinales, balnearios, etc., etc., y sección extranjera.

Un tomo, **Ptas. 15.**

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certícat. Als correspons, ils de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

EL DIUMENGE DE RAMS DELS CEBALLOTS

—¡Ja estém, ja estém
ja estém cansats de cantar!
¡Obriu, obriu,
obriu que volém entrar!